

COLLEGEVOORSTEL

Onderwerp : Versterken toekomstige ICT-samenwerking Liemerse gemeenten

Zaak- & documentnr.: Z/24/120679/ADV/24/201652834 **Opsteller:** Wilco Nieuwenhuis

Portefeuillehouder : A.J. van Hout

Afdeling : IBP

Openbaarheid : Openbaar m.i.v. verzending raadsstukken

Afstemming met : Gemeenten Duiven en Zevenaar

Samenvatting

In 2022 hebben de gemeenten Duiven, Westervoort, Zevenaar en de RID en RSD samen met M&I/Partners gekeken naar de toekomst van onze ICT-samenwerking. Hierbij zijn we tot de conclusie gekomen dat *alle* deelnemende partijen in de samenwerking het meest gebaat zijn bij *voortzetting* en zelfs *intensivering* van de ICT-samenwerking.

Per 2023 hebben we (op basis van incidentele gelden) een programma gestart op het verbeteren en robuuster maken van de ICT-samenwerking. Eén van de eerste stappen is het samen formuleren van een I&A-visie en -strategie voor de periode 2023-2025 en de door het bestuur van de GR SDL voorgestelde benodigde investeringen integraal af te wegen bij de kader/voorjaarsnota van de Liemerse gemeenten.

Beslispunten

1. In te stemmen met de I&A-visie en -strategie 2023-2025 “Beter samen” en bijgaand raadsvoorstel ter vaststelling aan te bieden aan de gemeenteraad.
2. In te stemmen om af te wijken van het standaard format voor het raadsvoorstel.

Aanleiding

Als samenleving willen en kunnen we steeds meer met ICT. Niet in de laatste plaats door de mogelijkheden en het gemak die technologieën ons in het dagelijks leven bieden. Deze digitale realiteit roept ook tal van vragen op en brengt verantwoordelijkheden met zich mee. Als lokale overheid dicht bij onze inwoners en bedrijven wordt van ons verwacht dat we onze ICT goed op orde hebben om inwoners van dienst te zijn, efficiënt te werken en maatschappelijke vraagstukken op te lossen.

In 2022 hebben de Liemerse gemeenten de ICT-samenwerking bij het Regionaal ICT en Inkoop Dienstencentrum (RID) De Liemers onder de loep genomen. Daarbij zijn verschillende scenario's – waaronder kiezen voor een commerciële dienstverlener – in beeld gebracht. Uiteindelijk is begin 2023 gekozen om de samenwerking voort te zetten en te intensiveren. We concludeerden ook dat de ICT-samenwerking vooral kosten-gedreven is en dat er te weinig in de samenwerking is geïnvesteerd om deze voldoende te laten renderen en de kwetsbaarheid te verminderen. Op dat moment is er niet voor gekozen om een inhaalslag te maken in de vorm van structurele ophoging van ICT-budgetten. Een nieuwe Informatisering en Automatiserings (I&A) visie en -strategie zou een beter beeld van de noodzaak en omvang van de te ondernemen stappen geven.

Op basis van een I&A visie en -strategie is in beeld gebracht welke veranderingen er bij de RID en de gemeenten moeten plaatsvinden om een robuuste en toekomstbestendige ICT-samenwerking te krijgen en te houden. De door het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking De Liemers (SDL) aan u voorgestelde benodigde investeringen worden integraal afgewogen bij de kader-/voorjaarsnota van de Liemerse gemeenten.

Beoogd effect

Om goed en veilig ten dienste te kunnen staan van onze inwoners en bedrijven willen de drie Liemerse gemeenten de komende jaren actuele kaders en randvoorwaarden scheppen om de digitalisering en innovatieve technologie bij te kunnen benen. Dat doen we door de koers in een visie vast te leggen en de benodigde investeringen hiervoor te doen.

Door deze kwaliteitsimpuls kan de RID zich broodnodig ontwikkelen tot een moderne uitvoeringspartner op ICT-gebied. De gemeenten kunnen op informatievoorziening een stevige opdrachtgever en interne aanjager van ontwikkelingen op het gebied van digitalisering zijn. Naast een stevige focus op informatieveiligheid, cybersecurity en privacy hebben wij daarbij oog voor inwoners die niet goed kunnen meekomen in de digitale wereld. Om deze doelen te bereiken is het noodzakelijk dat er nu en de komende jaren forse stappen in de samenwerking gezet worden.

Argumenten

1.1. Investeren in ICT heeft een hoge urgentie

Digitalisering zit (steeds meer) in het hart van onze organisatie. De maatschappelijke relevantie van de lokale overheid richting inwoners en ondernemers is sterk afhankelijk van de inzet van digitale middelen. Ook geldt dat informatiebeveiliging en privacy essentiële onderdelen zijn van een goede bedrijfsvoering. Het op orde hebben van deze aspecten draagt bij aan het vertrouwen van inwoners en ondernemers, maar ook van medewerkers in de organisaties. Ook voorkomt het onnodige risico's, schade en boetes als gevolg van datalekken, cyberaanvallen of overtreding van de wet. We zullen dus blijven investeren op deze onderdelen om ervoor te zorgen dat de Liemerse organisaties op dit gebied blijven.

1.2 Met de speerpunten in de visie hebben we een plan voor de komende jaren

De visie richt zich op wat er de komende jaren moet gebeuren op het gebied van informatievoorziening, informatiebeveiliging, innovatie en automatisering. Het gaat dan bijvoorbeeld om een robuust ICT-fundament, harmoniseren en standaardiseren, digitale volwassenheid en verhogen van informatiebeveiliging, cybersecurity en privacy. Hoe we dat willen doen staat in het strategiedeel. Via de planning en controlcyclus wordt expliciet verantwoording afgelegd over de te bereiken resultaten per speerpunt. Overigens biedt genoemde ontwikkeling ook de mogelijkheid voor de gemeenten om eigen keuzes te maken en een eigen koers te varen.

1.3 Hiermee wordt een vervolg gegeven aan toekomstgerichte en robuuste ICT-samenwerking in de Liemers

In 2010 kozen de gemeentebesturen van Duiven, Rijnwaarden, Westervoort en Zevenaar voor Samenwerking de Liemers. De bedoeling van deze parapluregeling was onder andere dat elk van deze gemeenten minder kwetsbaar zou zijn.

In 2022 hebben we gekeken naar wat we in de toekomst moeten doen met onze ICT-samenwerking. Er zijn verschillende scenario's in beeld gebracht, variërend van aansluiten

bij een andere ICT-samenwerking tot uitbesteden van I&A aan een private partij. Conclusie was dat alle deelnemers in de samenwerking het meest gebaat zijn bij het voortzetten en intensiveren van de samenwerking.

Daarbij is ook geconcludeerd dat de samenwerking vooral kostengedreven is geweest en dat de focus niet lag op professionaliteit en toegevoegde waarde voor de publieke dienstverlening. Gevolg hiervan is onder andere dat kaders ontbreken, er onvoldoende sturing is en er niet gewerkt is op basis van architectuur en processen. Kortom, er is sprake van onvoldoende ICT-volwassenheid bij RID en gemeenten. Dat betekent dat we risico's lopen op het gebied van informatieveiligheid, cybersecurity en privacy. Ook kunnen onze gemeenten niet meegaan met alle nieuwe technologieën die steeds belangrijker worden in onze samenleving. De speerpunten in de visie voorzien hierin.

Daarnaast geldt dat het lastig is om goede ICT-medewerkers te vinden. Als we een moderne en aantrekkelijke werkgever willen zijn (het speerpunt in de visie is "functiehuis op orde brengen"), moeten we ervoor zorgen dat onze RID en gemeenten klaar zijn voor de digitale toekomst. We kunnen ons dan presenteren als eigentijdse werkgevers waar mensen graag willen werken.

2.1 We hanteren een identiek raadsvoorstel per Liemerse gemeente

De visie en strategie is met opzet in de 'wij-vorm' geschreven omdat wij (Duiven, Westervoort, Zevenaar, RID én RSD) hiermee willen benadrukken en onderstrepen dat het onze gezamenlijke I&A-visie en -strategie en daarmee onze gezamenlijke I&A-agenda is voor de komende jaren (i.c. de periode tot en met 2025). Zodat we binnen de ICT-samenwerking die we hebben en belangrijk vinden, eenduidig richting geven aan wat er op het gebied van I&A moet gebeuren en prioriteit heeft. Vandaar dat ook de raadsvoorstellen van de drie gemeenten een uniforme en identieke inhoud hebben en daarom voor Westervoort (enigszins) afwijkt van het gangbare format.

Kanttekeningen

1.1 Geen digitale veranderingen doorvoeren

Zonder een kwaliteitsimpuls voor deze verandering zullen de gemeenten achter blijven lopen op het gebied van digitalisering. Ook is het aannemelijk dat de organisaties niet kunnen voldoen aan het goed uitvoeren van landelijke en Europese wet- en regelgeving. Denk dan aan terreinen van kunstmatige intelligentie, databaseer, cybersecurity en digitale identiteit.

Financiële paragraaf

Zie raadsvoorstel en de bijlage "Benodigde financiële middelen I&A samenwerking".

Hierbij maken we voor de gemeente Westervoort de kanttekening dat in de voorjaarsnota 2023 is besloten om alleen voor 2024 € 165.000,- op te nemen in de meerjarenbegroting 2023 – 2027 in verband met kostenstijging SDL.

Participatie en communicatie

De gemeenteraden van de drie gemeenten zijn tijdens twee informatiebijeenkomsten, op 6 april en 15 november 2023, bijgepraat over de stand van zaken met betrekking tot de samenwerking en de ambitie voor de komende jaren.

Uitvoering

Besluitvorming zal in april 2024 in de raden van Duiven, Westervoort en Zevenaar plaatsvinden. Na besluitvorming worden de partners via passende kanalen geïnformeerd.

Bijlagen

201652838 – Concept raadsvoorstel
201653333 – Concept raadsbesluit
201652831 – I&A-visie en – strategie 2023-2025: “Beter samen”
201652830 – Benodigde financiële middelen I&A samenwerking
201652829 – Notitie informatiemanagement binnen de gemeenten